

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ

Հոդված 27. Ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի մշտական հաստատությունը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի մշտական հաստատություն (այսուհետ՝ մշտական հաստատություն) է համարվում Օրենսգրքի 58-րդ գլխով սահմանված կարգով, որպես հարկ վճարող, հարկային մարմնում հաշվառված՝ սույն մասում նշված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեության վայրերից որևէ մեկը, որի միջոցով ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում իրականացնում է ձեռնարկատիրական գործունեություն՝ անկախ գործունեության իրականացման ժամանակահատվածից, բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքի.

1) արտադրության իրականացման, վերամշակման, կոմպլեկտավորման, վերափաթեթավորման, փաթեթավորման և (կամ) ապրանքների մատակարարման ցանկացած վայրը.

2) կառավարման ցանկացած վայրը.

3) ընդերքի երկրաբանական հետազոտության, հետախուզության իրականացման, օգտակար հանածոների արդյունահանման նախապատրաստական աշխատանքների և (կամ) օգտակար հանածոների արդյունահանման և (կամ) աշխատանքների կատարման, հետախուզության և (կամ) օգտակար հանածոների արդյունահանման նկատմամբ հսկողության և (կամ) դիտարկման ծառայությունների մատուցման ցանկացած վայրը.

4) գործունեության իրականացման ցանկացած վայրը՝ կապված խաղային մեքենաների, համակարգչային ցանցերի և հաղորդակցման ուղիների, ատրակցիոնների տեղադրման, հարմարեցման և շահագործման, ինչպես նաև տրանսպորտային կամ այլ ենթակառուցվածքի հետ.

5) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապրանքների վաճառքի վայրը, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն հոդվածի 3-րդ մասով.

6) շինարարական գործունեության և (կամ) շինարարական-մոնտաժային աշխատանքների իրականացման, ինչպես նաև այդ աշխատանքների իրականացման նկատմամբ վերահսկողական ծառայությունների մատուցման ցանկացած վայրը.

7) ներկայացուցչության կամ մասնաճյուղի գտնվելու վայրը, բացառությամբ այն ներկայացուցչության, որն իրականացնում է բացառապես սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված գործունեություն.

8) կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի գտնվելու վայրը, որը, ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի անունից «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն, Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացնում է միջնորդական գործունեություն.

9) Օրենսգրքի 5-րդ գլխի կամ օտարերկրյա պետության օրենսդրության համաձայն՝ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի հետ կնքված՝ համատեղ գործունեության պայմանագրի շրջանակներում իրականացվող համատեղ գործունեության հաշվետու մասնակցի գտնվելու վայրը, եթե այդ համատեղ գործունեությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում չնշված՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում աշխատանքների կատարման և (կամ) ծառայությունների մատուցման դեպքում մշտական հաստատություն է համարվում այն վայրը, որտեղ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի վարձած աշխատողների և (կամ) այլ անձնակազմի միջոցով կատարվում են աշխատանքներ և (կամ) մատուցվում են ծառայություններ, եթե այդ գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հարկային տարում շարունակվում է 183 և ավելի օրացուցային օր՝ սկսած ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացումը սկսելու օրվանից՝ մեկ ծրագրի կամ մեկից ավելի կապակցված ծրագրերի շրջանակներում:

Սույն հոդվածի կիրառության իմաստով՝ կապակցված ծրագրեր են համարվում այն ծրագրերը, որոնց վերաբերյալ պայմանագրերը համարվում են փոխկապակցված կամ փոխկախված:

Փոխկապակցված են համարվում այն պայմանագրերը, որոնք միաժամանակ բավարարում են հետևյալ պայմանները.

1) այդպիսի պայմանագրերով ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կամ նրա հետ փոխկապակցված կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի կողմից միևնույն հարկային գործակալի կամ նրա հետ փոխկապակցված կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի համար կատարվում են նույն աշխատանքները կամ միևնույն հարկային գործակալին կամ նրա հետ փոխկապակցված կազմակերպությանը կամ ֆիզիկական անձին մատուցվում են նույն ծառայությունները.

2) մեկ պայմանագրով նախատեսված աշխատանքների կատարման և (կամ) ծառայությունների մատուցման ավարտի օրվա և մեկ այլ պայմանագրի կնքման օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածը չի գերազանցում տասներկուամսյա անընդմեջ ժամանակահատվածը:

Փոխկախված են համարվում այն պայմանագրերը, որոնք կնքվել են ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կամ նրա հետ փոխկապակցված

կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի և հարկային գործակալի կամ նրա հետ փոխկապակցված կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի միջև, որի դեպքում ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կամ նրա հետ փոխկապակցված կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի կողմից պարտավորությունների չկատարումը ազդում է այդ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կամ նրա հետ փոխկապակցված կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի կողմից այլ պայմանագրերի կատարման վրա:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կազմակերպվող ցուցահանդեսներում և տոնավաճառներում ապրանքների վաճառքի դեպքում ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը Հայաստանի Հանրապետությունում ձևավորում է մշտական հաստատություն, եթե այդ գործունեությունը շարունակվում է ավելի քան երեսուն օր:

4. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից իրականացվող՝ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի հիմնական գործունեությունից տարբերվող՝ նախապատրաստական և (կամ) օժանդակ գործունեության իրականացումը չի հանգեցնում մշտական հաստատության ձևավորման, եթե այդ գործունեությունն իրականացվում է ոչ ավել, քան երեք տարի ժամանակով: Ընդ որում, նախապատրաստական և (կամ) օժանդակ գործունեությունը պետք է իրականացվի անմիջապես տվյալ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի, այլ ոչ թե այլ կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի համար: Նախապատրաստական և (կամ) օժանդակ գործունեություն են համարվում՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող ցանկացած վայրի օգտագործումը ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությանը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձին պատկանող ապրանքների՝ բացառապես պահպանման և (կամ) ցուցադրման նպատակով.

2) մշտական գործունեության վայրում բացառապես ապրանքների գնումը՝ առանց դրանց վաճառքի.

3) մշտական գործունեության վայրում բացառապես տեղեկատվության հավաքումը, մշակումը և (կամ) տարածումը, գովազդը կամ ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների շուկայի ուսումնասիրությունը, որն իրականացվում է ոչ ռեզիդենտի կողմից, եթե այդ գործունեությունը չի հանդիսանում այդ ոչ ռեզիդենտի հիմնական գործունեությունը:

5. Անկախ սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի դրույթներից, եթե ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը կախյալ գործակալ համարվող կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի միջոցով Հայաստանի Հանրապետության տարածքում իրականացնում է ձեռնարկատիրական գործունեություն, ապա այդ դեպքում համարվում է, որ այդ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ունի մշտական հաստատություն՝ կապված ցանկացած գործունեության հետ, որը կախյալ գործակալն իրականացնում է այդ ոչ ռեզիդենտ

կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի համար: Սույն հոդվածի կիրառության իմաստով՝ կախյալ գործակալ է համարվում այն կազմակերպությունը կամ ֆիզիկական անձը, որը միաժամանակ բավարարում է հետևյալ պայմանները.

1) պայմանագրային հարաբերությունների հիման վրա լիազորված է Հայաստանի Հանրապետությունում ներկայացնել ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի շահերը, գործել ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի անունից և հաշվին, գործել և (կամ) իրականացնել որոշակի իրավաբանական գործողություններ.

2) սույն մասի 1-ին կետում նշված գործունեությունը չի իրականացվում մաքսային ներկայացուցչի, արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված մասնակցի և այլ բրոկերային գործունեության շրջանակներում (բացառությամբ ապահովագրական միջնորդական գործունեության).

3) դրա գործունեությունը չի սահմանափակվում գործունեության այն տեսակներով, որոնք սահմանված են սույն հոդվածի 4-րդ մասով:

~~6. Եթե սույն հոդվածի 7-րդ մասով այլ բան սահմանված չէ, ապա ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը, որը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությանը կամ ֆիզիկական անձին, այդ թվում՝ մշտական հաստատության միջոցով գործունեություն իրականացնող ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությանը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձին, մատուցում է օտարերկրյա աշխատուժի տրամադրման ծառայություններ, այդ ծառայությունների մասով Հայաստանի Հանրապետության տարածքում չի ձևավորվում մշտական հաստատություն, եթե՝~~

~~1) աշխատուժը գործում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործունեություն իրականացնող կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի անունից և շահերից,~~

~~2) օտարերկրյա աշխատուժի տրամադրման ծառայություն մատուցող ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը պատասխանատվություն չի կրում աշխատուժի կատարած աշխատանքի արդյունքի համար:~~

7. Այն դեպքում, երբ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվող գործունեությունը բնութագրվում է մշտական հաստատության՝ սույն հոդվածով սահմանված հատկանիշներով, այդ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը պարտավոր է Օրենսգրքի 58-րդ գլխով սահմանված կարգով, որպես հարկ վճարող, հաշվառվել հարկային մարմնում: Եթե ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից իրականացվող գործունեությունը հանգեցնում է երկու և ավելի մշտական հաստատությունների ձևավորման, որոնք, սույն հոդվածի և Օրենսգրքի 58-րդ գլխի համաձայն, պետք է հաշվառվեն հարկային մարմնում, ապա հաշվառման ենթակա է մշտական հաստատություններից միայն մեկը: Ոչ

ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը կարող է Օրենսգրքի 58-րդ գլխով սահմանված կարգով, որպես հարկ վճարող, հաշվառվել հարկային մարմնում նաև այն դեպքում, երբ նրա կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվող գործունեությունը դեռևս չի բնութագրվում մշտական հաստատության՝ սույն հոդվածով սահմանված հատկանիշներով:

8. Եթե ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվող գործունեությունը բնութագրվում է մշտական հաստատության՝ սույն հոդվածով սահմանված հատկանիշներով, սակայն այդ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունը կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձը Օրենսգրքի 58-րդ գլխով սահմանված կարգով, որպես հարկ վճարող, չի հաշվառվել հարկային մարմնում, ապա այդ ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի նկատմամբ կիրառվում են Օրենսգրքով սահմանված՝ հարկերի ու վճարների հաշվարկման և վճարման այն կարգավորումները, որոնք կիրառելի են մշտական հաստատություն չունեցող ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ մշտական հաստատություն չունեցող ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի նկատմամբ:

9. Ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածքում համատեղ գործունեության պայմանագրի շրջանակներում գործունեության իրականացման դեպքում այդ պայմանագրի յուրաքանչյուր կողմի գործունեությունը հանգեցնում է մշտական հաստատության ձևավորման՝ սույն հոդվածի դրույթներին համապատասխան:

10. Սույն հոդվածի կիրառության իմաստով՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի գործունեության իրականացման սկիզբ է համարվում՝

1) հետևյալ երևույթներից որևէ մեկի տեղի ունենալու օրը.

ա. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապրանքների մատակարարման, աշխատանքների կատարման և (կամ) ծառայությունների մատուցման պայմանագրի կնքում,

բ. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում իր անունից գործողություններ կատարելու թույլտվության ստացում,

գ. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապրանքների ձեռքբերում կամ Հայաստանի Հանրապետություն ապրանքների ներմուծում՝ իրացման նպատակով,

դ. համատեղ գործունեության պայմանագրի շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապրանքների մատակարարում, աշխատանքների կատարում և ծառայությունների մատուցում,

ե. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման նպատակով աշխատանքի, ծառայությունների ձեռքբերում.

2) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ֆիզիկական անձի հետ առաջին աշխատանքային կամ քաղաքացիաիրավական պայմանագրի կնքման օրը կամ սույն մասի 1-ին կետով սահմանված պայմանագրերում նշված պայմանների իրականացման համար աշխատողի՝ Հայաստանի Հանրապետություն ժամանելու օրը: Ընդ որում, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից գործունեության իրականացման սկիզբը չի կարող լինել ավելի շուտ, քան սույն մասի 1-ին կետի «ա»-«ե» ենթակետերով սահմանված ժամկետներից որևէ մեկը:

3) ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կամ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ և 4-րդ կետերում նշված գործունեության տեսակներ իրականացնելու իրավունքը հաստատող փաստաթղթի ուժի մեջ մտնելու օրը:

Սույն հոդվածով սահմանված պայմաններից մի քանիսի առկայության դեպքում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործունեության իրականացման սկիզբ է համարվում սույն հոդվածում նշված առավել վաղ ժամկետը:

Հոդված 144. Եկամուտների ստացման աղբյուրները

1. Հայաստանի Հանրապետության աղբյուրներից ստացվող եկամուտներ են համարվում՝

1) ռեզիդենտ հարկ վճարողների և (կամ) մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողների հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրերի շրջանակներում ստացվող աշխատավարձը և դրան հավասարեցված վճարումները:

2) ռեզիդենտ հարկ վճարողների և (կամ) մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողների հետ կնքված քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում ստացվող եկամուտները:

3) պասիվ եկամուտները՝ Օրենսգրքի 107-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքերում:

4) այլ եկամուտները՝ Օրենսգրքի 107-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դեպքերում:

5) ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կողմից վարձած աշխատողներին Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կատարվող աշխատանքների և (կամ) մատուցվող ծառայությունների դիմաց վճարվող եկամուտները, եթե վճարվող եկամուտները ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված մշտական հաստատության համար համարվում են ծախս, անկախ այդ ծախսը համախառն եկամտից

նվազեցնելու հանգամանքից, և (կամ) ոչ ռեզիդենտ կազմակերպության կողմից վարձած աշխատողները ներգավված են մշտական հաստատության գործունեության մեջ:

2. Եթե հնարավոր չէ սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով սահմանված այլ եկամուտը վերագրել Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներին, ապա այդ եկամուտներն ամբողջությամբ համարվում են Հայաստանի Հանրապետության աղբյուրներից ստացվող եկամուտներ:

3. Այն եկամուտները, որոնք սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի համաձայն չեն համարվում Հայաստանի Հանրապետության աղբյուրներից ստացվող եկամուտներ, համարվում են Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներից ստացվող եկամուտներ:

~~Հոդված 155. Պետական բյուջեից փոխհատուցման ենթակա եկամտային հարկի գումարի հաշվարկման կարգը~~

~~1. Հաշվետու ժամանակաշրջանի արդյունքներով հարկային գործակալներին պետական բյուջեից փոխհատուցման ենթակա եկամտային հարկի գումարը հաշվարկվում է որպես այդ ժամանակաշրջանին վերաբերող հարկման բազայի նկատմամբ Օրենսգրքի 150-րդ հոդվածով սահմանված դրույքաչափով հաշվարկված եկամտային հարկի գումարների և տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին փաստացի վճարված՝ «Ժամանակավոր անաշխատունակության և մայրության նպաստների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստների և մայրության նպաստների հանրագումարների բացասական տարբերություն:~~

Հոդված 159. Եկամտային հարկի գումարի վերադարձը և մուտքագրումը միասնական հաշվին

~~1. Օրենսգրքի 155-րդ հոդվածով սահմանված՝ պետական բյուջեից փոխհատուցման ենթակա եկամտային հարկի գումարի վերադարձն իրականացվում է «Ժամանակավոր անաշխատունակության և մայրության նպաստների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:~~

2. Օրենսգրքով սահմանված՝ չափից ավելի վճարված եկամտային հարկի գումարները Օրենսգրքի՝ հարկային վարչարարության մասով սահմանված կարգով և ժամկետներում մուտքագրվում են միասնական հաշվին:

3. Բնակարան ձեռք բերելու կամ անհատական բնակելի տուն կառուցելու նպատակով վարձու աշխատողի ստացած հիպոտեկային վարկի սպասարկման համար վճարված տոկոսների գումարները փոխհատուցվում են Օրենսգրքի 160-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

3.1. Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրված բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների՝ Կառավարության հաստատած մասնագիտություններով առկա

ուսուցմամբ մագիստրատուրայում, ասպիրանտուրայում և օրդինատուրայում սովորող (ուսանող) վարձու աշխատողի ուսման վարձը փոխհատուցվում է ուսումնական տարվա ավարտից հետո՝ սույն Օրենսգրքի 160.1-ին հոդվածով սահմանված կարգով:

4. Շահաբաժինների տեսքով ստացվող եկամուտները դրանց ստացման հարկային տարվա ընթացքում շահաբաժին վճարող Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ նույն կազմակերպության կանոնադրական կամ բաժնետիրական կապիտալում օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներդնելու դեպքում ներդրված գումարը՝ ներդրման չափով, բայց ոչ ավելի, քան շահաբաժիններից պետական բյուջե վճարված հարկի գումարները, պետական բյուջեից փոխհատուցվում է Կառավարության սահմանած կարգով՝ հաշվի առնելով սույն մասով սահմանված սահմանափակումները:

Սույն մասով սահմանված՝ պետական բյուջեից փոխհատուցում չի կատարվում, եթե շահաբաժին վճարող Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ կազմակերպությունը 2025 թվականի հունվարի 1-ից հետո ընկած հաշվետու ժամանակաշրջանների գործունեության արդյունքներով ձևավորվող շահույթից բաշխվող շահաբաժիններից վճարված եկամտային հարկի փոխհատուցման դիմումները հարկային մարմին ներկայացնելու օրը ներառող հարկային տարվա և (կամ) նախորդ հարկային տարվա ընթացքում ունեցել է անբողոքարկելի դարձած ստուգման կամ այլ վարչական ակտով արձանագրված՝

1) Օրենսգրքի 408-րդ կամ 410-րդ կամ 415-րդ հոդվածի պահանջներից որևէ մեկով խախտում.

2) Օրենսգրքի 412-րդ հոդվածի պահանջների երկու և ավելի անգամ խախտում.

3) Օրենսգրքի 416-րդ հոդվածի պահանջների երեք և ավելի անգամ խախտում:

Սույն մասի երկրորդ պարբերությունում նշված խախտումներին վերաբերող ստուգման կամ այլ վարչական ակտի վարչական կամ դատական կարգով բողոքարկման արդյունքում ստուգման կամ այլ վարչական ակտի ուժի մեջ մնալը հիմք չէ սույն մասով նախատեսված դիմումների հիման վրա եկամտային հարկի փոխհատուցված գումարները պետական բյուջե վերադարձնելու համար:

(159-րդ հոդվածը լրաց. 21.12.17 ՀՕ-266-Ն, փոփ. 23.03.18 ՀՕ-261-Ն, լրաց. 06.03.20 ՀՕ-138-Ն, խմբ. 22.05.24 ՀՕ-229-Ն)

(06.03.20 ՀՕ-138-Ն **օրենքն ունի անցումային դրույթ**)

(22.05.24 ՀՕ-229-Ն *օրենքն ունի անցումային դրույթ*)

~~Հոդված 314. Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատումը կամ կարգավիճակը հաստատող տեղեկանքի տրամադրումը~~

—

~~1. Հարկային մարմինը հաստատում է կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակը Հայաստանի Հանրապետության և այլ պետությունների միջև գործող՝ վավերացված միջազգային պայմանագրերի (համաձայնագրերի, կոնվենցիաների) կիրառումն ապահովելու նպատակով:~~

2. Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատումը իրականացվում է հարկային մարմնի սահմանած՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակը հաստատող տեղեկանքի տրամադրման կամ օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ օտարերկրյա ռեզիդենտության փաստը հաստատող ձևի հաստատման միջոցով: Օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված ձևը համարվում է ռեզիդենտության փաստը հաստատող ձև, եթե այն բովանդակային առումով համապատասխանում է հարկային մարմնի սահմանած՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակը հաստատող տեղեկանքի բովանդակությանը:

3. Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման նպատակով հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված փաստաթղթերը: Հարկային մարմինը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակը հաստատող տեղեկանքը կամ գրավոր մերժում է դրա տրամադրումը՝ նշելով պատճառը:

4. Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման տեղեկանք ստանալու համար հարկ վճարողը ներկայացնում է՝

1) կազմակերպության (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի) դեպքում՝ տեղեկություն օտարերկրյա պետությունում ստացված եկամտի տեսակի և մեծության վերաբերյալ, ինչպես նաև օտարերկրյա պետությունում եկամուտների ստացումը հիմնավորող փաստաթղթերի պատճեններ՝ եկամուտների առկայության դեպքում:

1.1) Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի դեպքում՝ դիմում Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման տեղեկանք ստանալու վերաբերյալ:

2) ֆիզիկական անձի դեպքում՝

ա. տեղեկություն օտարերկրյա պետությունում ստացված եկամտի տեսակի և մեծության վերաբերյալ, ինչպես նաև օտարերկրյա պետությունում եկամուտների ստացումը հիմնավորող փաստաթղթերի պատճեններ՝ եկամուտների առկայության դեպքում,

բ. քաղաքացու անձնագրի բոլոր էջերի պատճենները,

գ. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում անձի գտնվելու ժամանակահատվածի հաշվարկման աղյուսակը կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կենսական շահերի կենտրոնի գտնվելու մասին ազատ ոճով շարադրած հիմնավորումը՝ կցելով հաստատող փաստաթղթերի պատճենները:

5. Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատումը կարող է իրականացվել ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ նախորդ հարկային տարիների համար, եթե առկա են նախորդ հարկային տարիներին վերաբերող և ռեզիդենտության փաստը հաստատող անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը:

Հոդված 314. Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքի տրամադրումը

1. Հարկային մարմինը հաստատում է կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակը՝ էլեկտրոնային եղանակով տրամադրելով հարկային մարմնի հաստատած ձևին համապատասխան Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանք կամ էլեկտրոնային եղանակով հաստատելով օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտության փաստը հաստատող տեղեկանքի ձևը: Օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված ռեզիդենտության տեղեկանքը համարվում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտության փաստը հաստատող տեղեկանք, եթե այն բովանդակային առումով համապատասխանում է հարկային մարմնի սահմանած՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքի բովանդակությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման նպատակով հարկ վճարողը էլեկտրոնային եղանակով հարկային մարմին է ներկայացնում հարկային մարմնի հաստատած ձևին համապատասխան Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման մասին դիմում, որը ներառում է հետևյալ տեղեկատվությունը՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում պետական գրանցում ստացած իրավաբանական անձանց և որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառված ֆիզիկական անձանց դեպքում՝

ա. հարկ վճարողի հաշվառման համարը, անվանումը, կազմակերպաիրավական տեսակը, անհատ ձեռնարկատիրոջ անուն, ազգանունը.

բ. Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման տարեթիվը.

գ. երկիրը, որտեղ պետք է ներկայացվի Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքը.

դ. անհրաժեշտության դեպքում օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված ռեզիդենտության տեղեկանքի ձևը հաստատելու նշում՝ կցելով օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված ռեզիդենտության տեղեկանքի ձևը:

2) ֆիզիկական անձանց դեպքում (բացառությամբ սույն մասի 1-ին կետով սահմանված դեպքի)՝

ա. անունը, ազգանունը, անձնագրային տվյալները, հանրային ծառայությունների համարանիշը, բնակության կամ հաշվառման վայրի հասցեն.

բ. Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման տարեթիվը.

գ. երկրի անվանումը, որտեղ պետք է ներկայացվի Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքը.

դ. հարկային տարում Հայաստանի Հանրապետությունում փաստացի 183 և ավելի օր ֆիզիկական անձի գտնվելու ժամանակահատվածի կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կենսական շահերի կենտրոնի գտնվելու մասին նշում՝ կցելով կենսական շահերի կենտրոնի մասին ազատ ոճով շարադրած հիմնավորումը և հաստատող փաստաթղթերի պատճենները.

ե. անհրաժեշտության դեպքում օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված ռեզիդենտության տեղեկանքի ձևը հաստատելու նշում՝ կցելով օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված ռեզիդենտության տեղեկանքի ձևը:

3. Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքը տրամադրվում է էլեկտրոնային եղանակով՝ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում նշված դեպքերում դիմումը ներկայացնելուց անմիջապես հետո, իսկ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետում նշված դեպքում դիմումը ներկայացնելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում: Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման դիմումը մերժելու դեպքում դիմումը ներկայացնելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում էլեկտրոնային եղանակով ներկայացվում է մերժման ծանուցում՝ նշելով պատճառը: Օտարերկրյա պետության օրենսդրությամբ սահմանված ռեզիդենտության փաստը հաստատող տեղեկանքի ձևը հարկային մարմինը էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում հարկային մարմինը էլեկտրոնային եղանակով հաստատում է այն, իսկ մերժման դեպքում ներկայացնում է մերժման ծանուցում՝ նշելով պատճառը:

4. Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման դիմումը մերժվում է, եթե չի ներկայացվել սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված՝ ռեզիդենտության հաստատման համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը և (կամ) փաստաթղթերը:

5. Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքը ներառում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

1) հարկ վճարողի հաշվառման համարը, անվանումը, կազմակերպարավական տեսակը, ֆիզիկական անձի անուն, ազգանունը, անձնագրային տվյալները, հանրային ծառայությունների համարանիշը, բնակության կամ հաշվառման վայրի հասցեն.

2) Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատման տարեթիվը.

3) երկրի անվանումը, որտեղ պետք է ներկայացվի Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքը.

4) նշում Հայաստանի Հանրապետության և տեղեկանքի ներկայացման երկրի միջև գործող՝ եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու մասին համաձայնագրի կիրառման նպատակով, եթե նման համաձայնագիր առկա է.

5) համակարգի կողմից գեներացվող համապատասխան ծածկագիր և ծածկագիր պարունակող QR կոդ:

6. Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կարգավիճակի հաստատումը կարող է իրականացվել ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ նախորդ հարկային տարիների համար, եթե առկա է նախորդ հարկային տարիների ռեզիդենտությունը հաստատող անհրաժեշտ տեղեկատվությունը: Հայաստանի Հանրապետության հարկային ռեզիդենտ համարվելու վերաբերյալ տեղեկանքը ըստ տարիների և երկրների տրամադրվում է առանձին: